

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Bajnai Gábor (címe) ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a dr. Nyitrai Judit (címe) ügyvéd által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen sajtó-helyreigazítás iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2014. március 12. napján kelt 22.P.24.612/2013/17. számú ítélete ellen a felperes részéről 19. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és felperest 36.000 (Harminchatezer) forint illeték megfizetésére kötelező rendelkezését mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 15.000 (Tizenötezer) forint + áfa fellebbezési költséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A felperes sajtó-helyreigazítás iránti keresetét elutasító 22.P.22.942/2012/6. számú elsőfokú ítéletet helybenhagyó másodfokú ítélet (Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.698/2012/5.számú) ellen előterjesztett felperesi felülvizsgálati kérelem eredményeként a Kúria Pfv.IV.20.242/2013/8. számú részítéletével az alperessel szembeni jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és ebben a keretben az elsőfokú bíróságot új eljárásra és újabb határozat hozatalára utasította.

A megismételt eljárásban a felperes a keresetét az alperessel szemben továbbra is fenntartotta és az alperes által szerkesztett ... című havilap információs szórólapjában a ... kiadványban 2012. június 7-ét követően megjelent „...” című cikkben közölt azon valótlan tényállítás miatt változatlanul kérte az alperes helyreigazításra kötelezését, miszerint „Az elmúlt másfél évtizedben általában alig

volt „hivatalos” érdeklődés hisz a korábbi önkormányzati vezetők lebeszéltek mindenkit a pályázásról”.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, másodlagosan a kereset időelőttisége miatt a per megszüntetését indítványozta.

Arra hivatkozott, hogy a helyreigazítási kérelem kézhezvételét követően már nem volt lehetősége a 2012. június végén megjelenő lapszámban a helyreigazítási kérelem megjelentetésére, ezen kívül a felperes kereseti kérelme túlterjeszkedett a jogszabály által biztosított kereteken, a felperes ugyanis csak saját nevében jogosult helyreigazítást kérni, a község további volt vezetői nevében nem.

Hivatkozott arra is, hogy a ... 2012. július-augusztusi számában helyreigazító közleményt tett közzé.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére 127.000 forint perköltséget, valamint az állam javára külön felhívásra 36.000 forint le nem rótt illetéket.

Az ítélet indokolásában - hivatkozva a 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (2) bekezdésére - megállapította, hogy az alperes részéről a felperesi helyreigazítási kérelem átvétele 2012. június 14. napján szabályszerűen megtörtént, így az alperes közlési kötelezettsége a június 22-ét követően megjelenő lapszám vonatkozásában állt fenn. Ezt megelőzően az alperest helyreigazítás közlésének kötelezettsége nem terhelte a sajtótörvényben előírt 8 napos közlési előírás figyelembe vételével.

A felperes a Pp. 164. § (1) bekezdésén alapuló bizonyítási kötelezettségének eleget tett, ... az alperesi lap nyomdai előkészítő tevékenységéért felelős ... ügyvezetőjének tanúvallomásaival bizonyítást nyert, hogy az alperesnek június 22-ét követően az anyagnak az olvasó szerkesztőnél levő ideje alatt, illetve a nyomdai előkészítés során a nyomdába küldéséig (június 26-ig) lett volna módja elhelyezni a helyreigazítási közleményt a júniusi lapszámban, tehát a felperes keresete nem volt időelőtti.

Az elsőfokú bíróság azonban az időelőttiség hiánya ellenére sem tartotta megalapozottnak a felperes keresetét, mivel a Ptk. 85. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogokat - a törvény által meghatározott kivételekkel - csak személyesen lehet érvényesíteni, így a felperes csak a saját személyére nézve igényelhetett volna helyreigazítást, a község további volt vezetői nevében nem, tehát hiányzott a felperesi legitimáció.

Az elsőfokú bíróság ezen kívül megjegyezte azt is, hogy a sajtó-helyreigazítás körében a Ptk. 84. § (1) bekezdésében rögzített jogkövetkezmények alkalmazására nincs lehetőség, továbbá a helyreigazítás tartalmából ki kell tűnnie, hogy a közlemény mely tényállításai valótlanok, és melyek azok az állítások, amelyeket a közlemény hamis színben tüntet fel és az érdekelt kérelmére annak is ki kell tűnnie, hogy melyek a való tények.

Az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy az érdemi elbíráláshoz szükséges releváns

tények rendelkezésre álltak, ezért az alperes további bizonyítási indítványait elutasította, figyelemmel a Pp. 345. § (2) bekezdésében előírt bizonyítási szabályokra is.

A perköltség viselésére a Pp. 78. § (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § a) pontja alapján kötelezte a felperest.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel, amelyben annak megváltoztatását, a keresetének helyt adó döntés hozatalát, valamint az alperes perköltségben való marasztalását kérte.

Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a tényállás helyes megállapítása ellenére ismételten helytelen jogi következtetésre jutott.

Az elsőfokú bíróság a Kúria részítélete alapján - a korábbi tényállásbeli és jogi tévedését korigálva megállapította, hogy a kereset nem volt időelőtti, azonban a felperesi legitimáció hiánya miatt nem adott helyt a keresetben foglaltaknak.

A Ptk. 85. § (1) bekezdésére és a Pp. 48. §-ra utalva azt fejtette ki, hogy a perbeli legitimáció hiánya miatt a per Pp. 157. § a) pontja szerinti megszüntetésének lett volna helye - figyelemmel a Pp. 130. § (1) bekezdés e) pontjára -, így lényeges eljárási szabálysértés történt amiatt, hogy az elsőfokú bíróság a per érdekében ítéletet hozott, ami álláspontja szerint érdemben is jogsértő.

Azt adta elő, hogy a sajtóközlemény ugyan nem tartalmazta a személyek nevét, de a közleményből az olvasók számára a személye egyértelműen megállapítható volt, így jogosult volt a sérelmes közlés miatt sajtó-helyreigazítást követelni. Az alperesi sajtóközlemény többes számot használva a vezetőket név szerint nem tüntette fel, azonban ennek ellenére a közlés a személyére vonatkozott, mivel a „korábbi önkormányzati vezetők” kitétel ... esetében csak egyetlen személyt érintetett, mégpedig őt, aki 5 cikluson, azaz 20 éven át töltötte be ... a polgármesteri tisztséget. Ekörben iratellenesnek tartotta az elsőfokú bíróság ítéletét, amiatt, hogy az önkormányzati vezetők megjelölés helyett a község vezetőit jelölte meg, mivel a község vezetői nem azonosak az önkormányzat vezetőjével, azaz a polgármesterrel. Ebből következően a helyreigazító közleménye csak saját személyére korlátozódott, még akkor is, ha a helyreigazító közlemény nem az ő nevét tüntette fel.

A felperes sérelmezte a perköltség viselésre vonatkozó rendelkezést is. Jogellenesnek tartotta, hogy az elsőfokú bíróság ismételten kötelezte a 36.000 forintos eljárási illeték megfizetésére, figyelemmel arra, hogy a Kúria által elrendelt megismételt eljárásra került sor, így a korábbi jogerős határozat alapján a NAV részére a korigáló végzésnek megfelelően az összesen 84.000 forint első- és másodfokú eljárási illetéket megfizetett. Jogsértőnek tartotta a 127.000 forint perköltség ismételt megállapítását is.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására és a felperes fellebbezési költségeiben marasztalására irányult.

Arra hivatkozott, hogy a helyreigazító közleményből kitűnően a felperes kérelme

nem a saját személyére, hanem ... Nagyközség Önkormányzatának valamennyi korábbi vezetőire vonatkozott. A felperes helyreigazítási kérelme ezért túllépte a jogszabály által lehetővé tett kereteket, mivel olyan személyek nevében is kérte a helyreigazítást, akik nem terjesztettek elő ilyen kérelmet.

A felperes fellebbezése csak kis részben - az általa fizetendő kereseti illeték vonatkozásában - alapos, ezt meghaladóan megalapozatlan.

A Fővárosi Ítéltábla a megismételt eljárásban lefolytatott bizonyítás, valamint a rendelkezésre álló adatok alapján úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az arra alapított érdemi döntése helytálló, azonban eltérő jogi indokok alapján.

Az elsőfokú bíróság megfelelően mérlegelte a bizonyítékokat, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a felperes keresete nem időelőtti. A nyomdai előkészítést végző ... tanúvallomásából, valamint azon tényből, hogy a feltüntetett lapzártát (minden hónap 15. napja) követő eseményekről is beszámoltak a lapban egyértelműen arra lehetett következtetni, hogy az alperesnek a 2012. június végén megjelenő lapszámában lett volna módja a felperes által kért helyreigazítás megjelentetésére, s mivel ennek nem tett eleget, a felperes keresete nem volt időelőtti.

Tévedett azonban az elsőfokú bíróság, amikor az érdemi megítélés során arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felperesnek hiányzott a perbeli legitimációja, mivel kizárólag a saját személyére nézve igényelhetett volna helyreigazítást, a község többi volt vezetői nevében nem.

A Smtv. 132. § (1) bekezdése alapján ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tény állítanak, híresztelnek, vagy való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállításai valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben, és ehhez képest melyek a való tények.

A Pp. 342. § (1) bekezdése értelmében sajtó-helyreigazítást az érintett személy követelhet. Ez azt jelenti, hogy sajtó-helyreigazítás követelésére az jogosult, akinek jóhírneve a sérelmezett tartalmú közlemény miatt sérül, mivel róla valótlan tényközlés jelent meg, illetve az őt érintő való tényeket hamis színben tüntették fel.

A sajtó-helyreigazítási eljárásra is vonatkozó Ptk. 85. § (1) bekezdése alapján a személyhez fűződő jogokat csak személyesen lehet érvényesíteni, így ha egy sajtóközlemény név megjelölése nélkül többeket is sért, ilyen esetben az érintett személyek közül bárki jogosult helyreigazítást kérni, akinek a személye a közlemény tartalmából felismerhető, de csak a saját nevében és azon közlések vonatkozásában, ami az igényt érvényesítő fél személyére vonatkozik. (PK 13. számú állásfoglalás I. pont)

A perben nem lehetett elvonatkoztatni attól, hogy felperes 1999-től 2010-ig ... község polgármestere volt, így mint volt önkormányzati vezetőt a sérelmezett közlés érintette, a cikk alapján az olvasók számára személye beazonosítható volt, így igényérvényesítési jogosultsága nem volt kétséges. Az elsőfokú bíróság ezért abban helyesen járt el, hogy érdemi vizsgálat tárgyává tette a felperes keresetében foglalt igényt.

A másodfokú bíróság kiemeli azt, hogy a sérelmezett közlemény többes számban utalt a község korábbi önkormányzati vezetőire, akik közül a felperes, mint polgármester az első számú, meghatározó vezetőnek tekinthető, akinek tevékenysége köztudomásúan döntő jelentőséggel bír az egész önkormányzat életére, így a sérelmezett közlés megfogalmazása alapján a felperes által igényelt helyreigazító közleménynek a valótlan tényállítást megjelölő része nem tekinthető a jogszabályok által biztosított lehetőséget meghaladó igénynek annak ellenére, hogy a felperes a vonatkozó jogszabályi rendelkezések értelmében kétségtelenül csak saját személyét érintően jogosult helyreigazításra vonatkozó igényérvényesítésre. A valótlan tények megjelölése szempontjából ugyanis kizárólag saját személyére vonatkozó megfogalmazásbeli módosítás a helyreigazítási kérelem közérthetőségét és a sérelmezett cikkel való összhangban állását rontotta volna, ezen kívül nem is felelt volna meg annak a követelménynek, hogy a valótlan tartalmat egyértelműen meg kell jelölni.

Ez az értelmezés következik abból is, hogy a felperesi kérelemre önként teljesített helyreigazító közleményben az alperes is az „önkormányzati vezetők” megfogalmazást alkalmazta és nem csak a felperesre vonatkoztatott megjelölést használta.

Az elsőfokú bíróság perbeli legitimációval kapcsolatos téves jogalkalmazása folytán a helyreigazítási kérelemmel, annak további igénylésének tényével érdemben nem foglalkozott, azon tekintettel arra, hogy az ítélet indokolásában kifejtette azt, hogy az érdemi elbírálást megalapozó adatok rendelkezésre állnak, további bizonyítás nem szükséges - ezzel egyetértve - a másodfokú bíróság a felperesi kereset érdemi elbírálása mellett döntött, figyelemmel arra is, hogy a perbeli esetben egy 2 éve folyamatban levő sajtó-helyreigazítási perről van szó, mely esetben a per ésszerű időn belüli befejezése követelményének érvényesülését is biztosítani kell a Pp. 2. § (2) bekezdésében megfogalmazott, bíróság számára irányadó alapvető eljárási elvnek megfelelően.

A Fővárosi Ítéltábla az érdemi elbírálás során nem tekinthetett el attól a tényről, hogy az alperes a 2012. következő július-augusztusi lapszámban helyreigazítási közleményt tett közzé, amelyből egyértelműen kitűnt az, hogy a közlemény közzétételére a júniusi ... kiadványban közölt valótlan állítás miatti helyreigazításként került sor.

A felperes a kereseti kérelmét a helyreigazítás megjelentetése ellenére nem módosította, ezért a helyreigazítási közlemény alapján a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a helyreigazításra irányuló kereseti kérelem fenntartása nem alapos, az alperes által közzétett nyilatkozat tartalmában is megfelelt azon

kötelezettség teljesítésének, amely az alperest az általa nem bizonyított, így valótlanul minősülő nyilatkozat miatt terhelte. A valótlan tartalom megjelölése mellett a valóság közlésére a valótlan megértéséhez, értelmezéséhez nem volt szükség, ezen kívül éppen az igényérvényesítés személyhez kötöttségére vonatkozó szabályok miatt az alperes a felperes által megjelölt tartalmú közlésre nem is volt kötelezhető.

A másodfokú bíróság ezen indokok miatt nem találta megalapozottnak a felperes keresetét és a fellebbezésének az érdemi döntésre vonatkozó részét sem.

Az iratok - a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán feljegyzett illetékre vonatkozó költségjegyzéket lezáró intézkedés - alapján a felperesi bejelentésre is tekintettel megállapítható volt, hogy a felperes a kúriai döntést megelőző jogerős határozat alapján a 36.000 forint kereseti és a 48.000 forint fellebbezési illetéket már megfizette, így további illeték megfizetésére nem volt kötelezhető. Azonban a Kúria hatályon kívül helyező rendelkezése az alperesnek megítélt perköltségre vonatkozó rendelkezést is érintette, ezért az elsőfokú bíróság alperesnek járó perköltség viseléséről helytállóan határozott a Pp. 78. § (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja és az alperes által becsatolt, az ügyvédi munkadíjról is szóló ügyvédi megbízási szerződésben rögzítettek alapján.

A Fővárosi Ítéltábla mindezeknek megfelelően az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében részben - a kereseti illetéket érintően - megváltoztatta, azt meghaladóan helybenhagyta.

A másodfokú bíróság csak megjegyzi, hogy a felperes a keresetét módosítva (8. sorszámú jegyzőkönyv) a Ptk. 84. § (1) bekezdés c) pontja szerinti elégtételt adó nyilatkozatnak minősülő rész közzétételét már nem igényelte, így ezen kérelemmel foglalkozni már nem kellett.

A fellebbezési költségekről szóló rendelkezés a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdésén és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1) és (5) bekezdésén alapul.

Budapest, 2014. június 12.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke - előadó bíró

Dr. Hercsik Zita s.k.
bíró

. Kisbán Tamás s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő